

PROCEDURA REALIZACJI PROJEKTU GRANTOWEGO

**„Wymiana źródeł ciepła na
ekologiczne
w budynkach mieszkalnych
na obszarze Doliny Baryczy”**

**Gminy
Wąsosz, Jemielno, Dobroszyce**

SPIS TREŚCI

§ 1. Cel projektu	3
§ 2. Katalog Grantobiorców	3
§ 3. Wskaźniki projektu	3
§ 4. Podstawowe pojęcia	4
§ 5. Sposób wyboru Grantobiorców	5
§ 6. Kryteria wyboru Grantobiorców	6
§ 7. Tryb aplikowania o granty	10
§ 8. Katalog kosztów kwalifikowalnych	12
§ 9. Informacje o przeznaczeniu grantów	13
§ 10. Informacje o trybie wypłacania grantów, w tym zakres wymaganej dokumentacji od Grantobiorcy oraz jej weryfikacja	14
§ 11. Sposób realizacji zamówień przy zakupie dostaw, usług	16
§ 12 Minimalne parametry techniczne urządzeń	17
§ 13 Informacje o wymogach w zakresie zabezpieczenia grantów.....	19
§ 14 Zasady dotyczące odzyskiwania grantów w przypadku ich wykorzystania niezgodnie z celami projektu grantowego	20
§ 15 Zasady dotyczące monitorowania i kontroli grantów	21
§ 16 Postanowienia końcowe	22

§ 1. CEL PROJEKTU

Celem projektu jest: **poprawa jakości powietrza w gminach leżących w dolinie Baryczy poprzez wymianę wysoko emisyjnych źródeł ciepła w domach jednorodzinnych i wielorodzinnych.**

Cel ten wpisuje się w oś priorytetową 3 : gospodarka niskoemisyjna

Realizuje cel szczegółowy osi : Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych.

Wpisuje się w działanie 3.3 : Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym

Działanie to ma na celu ograniczenie niskiej emisji na terenie Dolnego Śląska poprzez zastępowanie źródeł energii emitującymi zanieczyszczenia ekologicznymi i bardziej efektywnymi.

§ 2. KATALOG GRANTOBIORCÓW

Grantobiorcą może zostać mieszkaniec gmin Wąsosz, Dobroszyce oraz Jemielno, osoby fizyczne, podmioty inne niż osoby fizyczne (np. wspólnoty mieszkaniowe) posiadające prawo do dysponowania nieruchomością na cele realizacji projektu w odniesieniu do nieruchomości na której/których realizowany będzie grant i dysponuje tą nieruchomością w całym okresie realizacji projektu grantowego, tj. 5 lat od daty końcowej płatności na rzecz Grantodawcy.

§ 3. WSKAŹNIKI PROJEKTU

Wskaźniki produktu projektu :

- liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	:	208 szt.
- liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	:	24 szt.
- liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej	:	134 szt.

Wskaźniki rezultatu projektu :

- liczba zaoszczędzonej energii cieplnej	:	9288 GJ/rok
- ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	:	92 MWh/rok
- szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	:	1544 ton CO ₂
- roczny spadek emisji PM 10	:	5,32 tony
- roczny spadek emisji PM 2,5	:	3,73 tony

§ 4. PODSTAWOWE POJĘCIA

Projekt grantowy – projekt, w którym beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu przez Grantobiorców.

Grant – środki finansowe, w tym środki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, które Grantodawca na podstawie umowy powierzył Grantobiorcy na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego.

Grantodawca – beneficjent udzielający grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego przez Grantobiorców. Grantodawca nie może być jednocześnie Grantobiorcą.

Grantobiorca – odbiorca ostateczny będący podmiotem publicznym albo prywatnym, innym niż beneficjent projektu grantowego, wybrany w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego. Grantobiorcą nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania.

Mikroinstalacja OZE – instalacja odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW, przyłączona do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120 kW;

DIP - Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca, której powierzono wdrażanie Działania 3.3 RPO WD będąca Instytucją Ogłaszającą Konkurs

Odnawialne źródła energii - odnawiane, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Budynek mieszkalny jednorodzinny - budynek wolnostojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku.

Budynek wielorodzinny - budynek mieszkalny wielorodzinny - budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie szeregowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym wydzielono więcej niż dwa lokale mieszkalne.

§ 5. SPOSÓB WYBORU GRANTOBIORCÓW

1. Podmioty uczestniczące w projekcie (Grantobiorcy) zostaną wybrane w drodze otwartego naboru z zachowaniem bezstronności i przejrzystości zastosowanych procedur w oparciu o kryteria wyboru Grantobiorców (§ 3. Kryteria wyboru Grantobiorców).
2. Nabór Grantobiorców prowadzony będzie przez Urzędy Gmin: Wąsosz, Dobroszyce i Jemielno – planujących realizację projektu w partnerstwie.
3. Liderem projektu jest Gmina Wąsosz.
4. Rekrutacja uczestników przeprowadzona będzie w oparciu o złożone Wnioski o udzielenie grantów.
5. Ogłoszenia dotyczące projektu i naboru Grantobiorców zostaną zamieszczone na stronach internetowych powyższych gmin i w prasie lokalnej.
6. Ocena wniosków przeprowadzona będzie przez komisję powołaną przez lidera projektu w terminie do 10 dni roboczych po zakończeniu ich naboru. **Nie przewiduje się procedury uzupełniania wniosków.**

Ocena dokonana będzie w 2 etapach :

ETAP 1:

Sprawdzone będą kryteria dostępowe (od 1 do 12) zgodnie z § 6 Procedury. Wnioski, które spełniają wszystkie kryteria zakwalifikowane zostaną do drugiego etapu. Wnioski, które nie spełnią przynajmniej jednego z kryteriów zostaną odrzucone.

ETAP 2:

1. W etapie drugim przyznane zostaną punkty według kryteriów punktowych i na ich podstawie utworzone zostaną listy rankingowe dla poszczególnych gmin. (pkt. 1-2 zgodnie z § 6 Kryteria wyboru grantobiorców, na podstawie oświadczeń we wniosku i weryfikowane przy opracowywaniu audytu , pkt. 3 na podstawie danych księgowych o zaległościach względem gminy i jednostek podległych).
2. Po zakończeniu oceny, listy opublikowane zostaną na stronach internetowych gmin z podaniem wniosków zakwalifikowanych do dofinansowania w ramach limitów. Pozostałe wnioski stanowiąc będą listę rezerwową z możliwością zakwalifikowania grantobiorców w przypadku rezygnacji osób zakwalifikowanych.
3. U zakwalifikowanych grantobiorców przeprowadzone będą uproszczone audyty energetyczne i zweryfikowane zostaną kryteria dostępowe (8 – 12). Grantobiorcy, którzy nie spełnią tych kryteriów zostaną odrzuceni, a w ich miejsce zakwalifikowane zostaną osoby z listy rezerwowej , u których przeprowadzone zostaną audyty.
4. W przypadku nie wykorzystania całej kwoty przewidzianej w projekcie dopuszcza się ogłoszenie naboru uzupełniającego na tych samych warunkach.
5. W przypadku złożenia wniosku o udzielenie grantu przez pracownika urzędu powołanego do komisji w sprawie udzielenia dofinansowania w formie grantów lub osoby powiązanej więzami rodzinnymi, pokrewieństwa lub służbowymi z tym pracownikiem w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki, zgodnie z art. 24 par. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn), podlega on wyłączeniu od udziału w rozpoznawaniu wniosku. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli. Wyłączenie pracownika potwierdza jego bezpośredni przełożony. Bezpośredni przełożony pracownika jest także obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony albo z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności niewymienionych powyżej, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika. Wyłączony pracownik powinien podejmować tylko czynności niecierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron. Pracownik stwierdza wystąpienie okoliczności uzasadniających jego wyłączenie w protokole, który niezwłocznie przedkłada bezpośredniemu przełożonemu do akceptacji. Bezpośredni przełożony niezwłocznie akceptuje protokół i potwierdzenia wyłączenia pracownika lub odmawia zaakceptowania protokołu. W przypadku wniosku strony lub działania z urzędu bezpośredni przełożony wyłącza pracownika po analizie okoliczności uprawdopodobniających wątpliwości co do bezstronności pracownika. Bezpośredni przełożony informuje Burmistrza/Wójta o okoliczności wyłączenia pracownika. Burmistrz/Wójt zarządzeniem powołuje innego pracownika do udziału w komisji w sprawie udzielenia dofinansowania w formie grantów w celu rozpoznania wniosku, w zakresie którego nastąpiło wyłączenie pracownika.

Dopuszczalna jest możliwość ubiegania się o udzielenie Grantu przez Gminę/Grantobiorcę przez tzw. szeregowych pracowników urzędu, tj. którzy:

- nie biorą udziału na żadnym etapie procedury udzielania grantu;
- nie są osobami upoważnionymi do zaciągania zobowiązań w imieniu gminy.

Niedopuszczalne jest ubieganie się o dofinansowanie przez burmistrza/wójta, skarbnika itd.

§ 6. KRYTERIA WYBORU GRANTOBIORCÓW

KRYTERIA DOSTĘPowe: (konieczność spełnienia wszystkich warunków) w nawiasach sposób ich weryfikacji :

1. Miejsce realizacji projektu

- Projekt realizowany jest w domach jednorodzinnych lub wielorodzinnych budynkach mieszkalnych na obszarze objętym partnerstwem, teren Gmin: Wąsosz, Jemielno, Dobroszyce. Dopuszcza się realizację projektu budynkach historycznych, przez które należy rozumieć konkretny budynek indywidualnie wpisany do rejestru zabytków (adres nieruchomości podany we wniosku).

- Osoby posiadające prawo do dysponowania nieruchomością na cele realizacji projektu w odniesieniu do nieruchomości na której realizowany będzie grant. (kopia dokumentu potwierdzającego prawo do dysponowania nieruchomością)

Dopuszczalne formy prawa dysponowania nieruchomością:

- własność – dokumenty zgłoszeniowe podpisuje jedynie właściciel;
- współwłasność – wszyscy współwłaściciele muszą podpisać dokumenty zgłoszeniowe. Sytuacja ta dotyczy również małżeństw nie posiadających udokumentowanej rozdzielności majątkowej
- inne udokumentowane prawo do dysponowania nieruchomością – pod warunkiem, że obejmuje co najmniej okres trwałości projektu dokumenty zgłoszeniowe podpisują wszystkie osoby wskazane w dokumencie, jako posiadające na jego podstawie prawo do dysponowania nieruchomością;

2. Ocena występowania pomocy publicznej/pomoc de minimis

Pomoc de minimis uzyskana przez grantobiorcę w ostatnich 2 latach podatkowych z uwzględnieniem wnioskowanej kwoty nie przekracza równowartości 200 000 euro. (weryfikacja w bazie SUDOP – System Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej).

3. Maksymalny limit dofinansowania

Limit dofinansowania nie przekracza 85% wydatków kwalifikowanych w przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną oraz objętych pomocą de minimis maksymalny limit dofinansowania środków EFRR wynosi 85% wydatków kwalifikowalnych wartości dopuszczonych w konkursie. Natomiast w przypadku pomocy udzielanej na podstawie GBER – zgodnie z limitem.

4. Limit kwotowy na źródło ciepła

Wartość grantu nie przekracza kwoty 15 000 zł do instalacji gazowych i kotłów na biomasę oraz do 35 000 zł na pozostałe typy instalacji, lub iloczynu tej kwoty i liczby mieszkań, jeśli grantobiorcą będzie podmiot inny niż osoba fizyczna, np. wspólnota czy spółdzielnia mieszkaniowa. (weryfikacja kwot podanych we wniosku).

5. Maksymalne progi wskaźnika energii pierwotnej EP_{H+W}

Budynek Grantobiorcy spełnia przed realizacją następujący warunek : wartość wskaźnika maksymalnego progu wskaźnika energii pierwotnej EP_{H+W} który określa roczne obliczeniowe zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną do ogrzewania, wentylacji, chłodzenia oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej ≤ 450 kWh/(m²*rok). (oświadczenie weryfikowane przy opracowaniu audytu energetycznego, dopuszcza się audyty energetyczne sporządzone przed datą upublicznienia metodologii o ile zawierają wszystkie niezbędne dla oceny spełniania niniejszych kryteriów informacje oraz sporządzone nie wcześniej niż na dwa lata przed rokiem ogłoszenia konkursu).

Wyjątek stanowi wymiana kotłów w budynkach historycznych (zabytkach), bez konieczności spełnienia warunków odnośnie wskaźnika EP_{H+W} jeżeli zostały przeprowadzone minimalne inwestycje w efektywność energetyczną obejmujące co najmniej jeden z poniższych elementów:

- wymianę w domu / mieszkaniu będącym przedmiotem projektu (w pomieszczeniach ogrzewanych), wszystkich okien na okna o lepszej charakterystyce tj. nie gorszej niż U_k (max) = 2,2 [W/(m²*K)] i potwierdzonej audytem, świadectwem charakterystyki energetycznej lub innym dokumentem (faktura, protokół odbioru itp.). W przypadku braku dokumentacji, należy posłużyć się uproszczoną metodą szacowania w oparciu o poniższą tabelę:

Rok wymiany/produkcji okna	Uk (max) okna [W/(m ² *K)]
1995 - 1998	2,0 - 2,2
1998 - 2002	1,9 - 2,2
2003 - 2008	1,6 - 2,2
2009 - 2013	1,5 - 1,7
2014 - 2017	1,3 - 1,5
2018	1,1 - 0,9

- ocieplenie stropów / dachów warstwą izolacji (np. wełna mineralna, styropian) przynajmniej o grubości 10 cm lub równoważne - jeśli projekt dotyczy całego budynku i/lub pojedynczych mieszkań na najniższych (podłogi nad gruntem, stropy nad nieogrzewanymi piwnicami) i najwyższych kondygnacjach,
- zastosowanie wentylacji z odzyskiem ciepła.

Warunek ten musi być spełniony we wszystkich budynkach historycznych / mieszkaniach w budynkach historycznych będących przedmiotem projektu.

Przez budynek historyczny należy rozumieć konkretny budynek indywidualnie wpisany do rejestru zabytków lub wpisany do wykazu zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków lub gminnej ewidencji zabytków. Budynek nie wpisany indywidualnie do rejestru / wykazu zabytków lub gminnej ewidencji zabytków nie jest budynkiem historycznym, nawet jeśli znajduje się na obszarze wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków.

6. Zgodność z RPO

Zakres instalacji jest zgodny z RPO WD, SZOOP, procedurą realizacji projektu i regulaminem konkursu wraz z załącznikami, a w szczególności czy :

- projekt realizowany jest w domach jednorodzinnych i/lub wielorodzinnych budynkach mieszkalnych;
- w każdym budynku / mieszkaniu wymianie podlega dotychczasowe wysokoemisyjne źródło ciepła;
- wymiana każdego wysokoemisyjnego źródła ciepła w projekcie prowadzi do redukcji emisji CO₂ (co najmniej o 30% w przypadku zamiany paliwa);
- wymiana każdego wysokoemisyjnego źródła ciepła w projekcie prowadzi do redukcji emisji pyłów zawieszonych PM 10 i PM 2,5 ;
- w każdym budynku / mieszkaniach istnieje lub przewidziano instalację systemu zarządzania energią;
- czy moc instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE obliczona została tak aby zaspokajać wyłącznie potrzeby budynku / mieszkania, w którym wymianie podlega źródło ciepła (dopuszcza się oddawanie nadwyżek energii do sieci w okresach, kiedy moc instalacji nie jest wykorzystywana) – jeśli dotyczy.

7. Zgodność z audytem

Czy wnioskodawca zapewnił zgodność zapisów we wniosku o dofinansowanie z danymi z uproszczonych audytów energetycznych w zakresie:

- wartości emisji CO₂ (przed i po realizacji inwestycji, na którą przyznany ma być grant);
- wartości emisji pyłów zawieszonych PM 10 (przed i po realizacji inwestycji, na którą przyznany ma być grant ;
- wartości emisji pyłów zawieszonych PM 2,5 (przed i po realizacji inwestycji, na którą przyznany ma być grant).

8. Wymiana źródła ciepła

Czy wymiana wysokoemisyjnego źródła ciepła spełnia następujące warunki:

- 1) Polega na zastąpieniu kotła / pieca podłączonego do sieci ciepłowniczej, chyba że podłączenie do sieci ciepłowniczej nie jest możliwe z przyczyn technicznych lub ekonomicznie nieuzasadnione (wówczas należy przejść do pkt 2,3 lub 4)
- 2) wysokoemisyjne źródło ciepła może być zastąpione instalacją źródła ciepła wykorzystującego OZE (Odnawialne Źródła Energii);
- 3) polega na wymianie kotła / pieca na inny kocioł / miejscowy ogrzewacz pomieszczeń jeśli spełnione są łącznie poniższe warunki:
  - kocioł / piec wymieniany może być zastąpiony wyłącznie przez kocioł / miejscowy ogrzewacz pomieszczeń spalający biomasę lub paliwa gazowe (nie dopuszcza się wymiany dotychczas użytkowanych kotłów / pieców innych niż gazowe na kotły węglowe lub olejowe; wymianie nie podlegają również dotychczas użytkowane kotły gazowe i olejowe);

- wymiana kotła / pieca musi skutkować obniżeniem emisji CO₂ w stosunku do stanu sprzed inwestycji; w przypadku zmiany kotła skutkującego zamianą spalanego paliwa zmniejszenie emisji CO₂ musi wynieść co najmniej 30%;
  - wymiana źródła ciepła skutkuje zmniejszeniem emisji pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5};
  - wspierane urządzenia do ogrzewania muszą charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Wszystkie kotły wymienione w ramach projektu będą wyposażone w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nie będą posiadały rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie. Kryterium jest spełnione, jeśli kocioł spełnia ww. warunki. Na etapie składania wniosku wymagane jest złożenie oświadczenia o zapewnieniu spełnienia powyższego wymogu w czasie realizacji projektu.
- 4) dotychczasowe wysokoemisyjne źródło ciepła może być zastąpione źródłem (-ami) zasilanymi energią elektryczną do bezpośredniego ogrzewania lub ogrzewania czynnika w instalacji CO (np. kable lub maty grzejne, elektryczne kotły CO) i z założenia zasilaną z instalacji wykorzystującej OZE – np. instalacją fotowoltaiczną, stanowiącą element inwestycji lub instalacją fotowoltaiczną już istniejącą; nie dopuszcza się źródeł elektrycznych zasilanych z sieci energetycznej (za wyjątkiem „odbierania” z sieci nadwyżki, np. uzyskanej w miesiącach letnich). Kryterium jest spełnione, jeśli ogrzewanie elektryczne spełnia ww. warunki.

Grantobiorca zobowiązuje się użytkować dofinansowane źródło energii jako podstawowe źródło ciepła w obiekcie.

9. Poprawa jakości powietrza – emisja pyłów

Wymiana źródła ciepła prowadzi do redukcji emisji CO₂ co najmniej o 30% i redukcji emisji pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5}. (wynik audytu energetycznego).

10. System zarządzania energią

Przewidziano lub istnieje system zarządzania energią. (informacja weryfikowana przy audycie energetycznym).

11. Dobór odpowiedniej mocy instalacji

Moc instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE obliczona została tak, aby zaspokajać wyłącznie potrzeby budynku, w którym wymianie podlega źródło ciepła, dopuszcza się korzystanie z magazynowania energii w sieci. (informacja o dotychczasowym rocznym zużyciu energii weryfikowana przy opracowywaniu audytu - jeśli dotyczy)

12. Trwałość projektu

Grantobiorca zobowiązuje się nie dokonywać nieuprawnionych modyfikacji kotła umożliwiających spalanie odpadów lub paliw nie dopuszczonych w konkursie jak węgiel czy olej opałowy (np. dorobiony dodatkowy ruszt). Trwałość projektu musi być zachowana przez okres 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz Grantodawcy.

KRYTERIA PUNKTOWE : (max 10 pkt.)

1. Preferowany system grzewczy

W ramach kryterium należy zweryfikować, czy Wnioskodawca zastąpi dotychczasowe główne źródło ciepła źródłem ciepła wykorzystującym OZE:

- Wnioskodawca zastąpi dotychczasowe główne źródło ciepła źródłem ciepła wykorzystującym OZE - 3 pkt.
- Wnioskodawca nie zastąpi dotychczasowego głównego źródła ciepła źródłem ciepła wykorzystującym OZE - 0 pkt.
- Czy planowane źródło ciepła jest zeroemisyjne:
- planowane źródło ciepła jest zeroemisyjne - 2 pkt.
- planowane źródło ciepła nie jest zeroemisyjne - 0 pkt.

2. Elementy termomodernizacyjne

Czy w budynku przeprowadzono minimalne inwestycje na rzecz efektywności energetycznej.

Jeżeli w budynku / mieszkaniu przeprowadzono minimalne inwestycje na rzecz efektywności energetycznej obejmujące:

- wymianę w domu / mieszkaniu będącym przedmiotem projektu (w pomieszczeniach ogrzewanych), wszystkich okien na okna o lepszej charakterystyce tj. nie gorszej niż $U_k (max) = 2,2 [W/(m^2*K)]$ i potwierdzonej audytem, świadectwem charakterystyki energetycznej lub innym dokumentem (faktura, protokół odbioru itp.). W przypadku braku dokumentacji, należy posłużyć się uproszczoną metodą szacowania w oparciu o poniższą tabelę:

Rok wymiany/produkcji okna	$U_k (max) okna [W/(m^2*K)]$
1995 - 1998	2,0 - 2,2
1998 - 2002	1,9 - 2,2
2003 - 2008	1,6 - 2,2
2009 - 2013	1,5 - 1,7
2014 - 2017	1,3 - 1,5
2018	1,1 - 0,9

- 1 pkt;

- ocieplenie stropów / dachów warstwą izolacji (np. wełna mineralnej styropian) przynajmniej o grubości 10 cm lub równoważne - jeśli projekt dotyczy całego budynku i/lub pojedynczych mieszkań na najniższych (podłogi nad gruntem, stropy nad nieogrzewanymi piwnicami) i najwyższych kondygnacjach

- 1 pkt;

- ocieplenie ścian warstwą izolacji (np. wełna mineralna styropian) przynajmniej o grubości 10 cm lub równoważne - jeśli projekt dotyczy całego budynku - wszystkich ścian lub ścian wokół pojedynczych mieszkań, jeśli są przedmiotem projektu

- 1 pkt;

- zastosowanie wentylacji z odzyskiem ciepła

- 1 pkt.

3. Brak zaległości z opłatami na rzecz jednostek Gminy :

Wnioskodawca nie zalega z opłatami na rzecz Gminy i jednostek podległych

- 1 pkt.

Wnioskodawca zalega z opłatami na rzecz Gminy lub jednostek podległych

- 0 pkt.

W przypadku jednakowej ilości punktów decyduje data i godzina złożenia wniosku.

Przed podpisaniem umowy Grantobiorca zobowiązany będzie do złożenia oświadczenia o braku podwójnego dofinansowania tego samego zakresu inwestycji.

Wymiana źródła ciepła może wiązać się ze wzrostem kosztów ogrzewania i Grantodawca może wymagać od Grantobiorców oświadczeń o zgodzie na ich ponoszenie.

Grantobiorca nie może być podmiotem wyłączonym z możliwości ubiegania się o dofinansowanie.

Po zakwalifikowaniu Grantobiorcy do projektu Grantodawca zleci wybranej firmie opracowanie uproszczonego audytu energetycznego. (będzie to koszt kwalifikowany projektu).

§ 7. TRYB APLIKOWANIA O GRANTY

1. Informacje o konkursie – Przedmiotem konkursu jest udzielenie dofinansowania na realizację projektów grantowych, składanych w ramach Osi priorytetowej 3 Gospodarka Niskoemisyjna RPO WD 2014-2020, Działania 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym.

2. Procedura składania wniosków

- 1) Grantodawca ogłasza na stronach internetowych gmin i w lokalnej prasie ogłoszenie o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego (załącznik do wniosku)
- 2) Grantobiorca składa do Grantodawcy wnioski o udzielenie grantu na druku załączonym do ogłoszenia w terminie i miejscu w nim zawartym.

Ocena wniosków przeprowadzona będzie przez komisję powołaną przez lidera projektu w terminie do 10 dni roboczych po zakończeniu ich naboru. Nie przewiduje się procedury uzupełniania wniosków.

ETAP 1:

Sprawdzone będą kryteria dostępne (od 1 do 12) zgodnie z § 6 Procedury. Wnioski, które spełniają wszystkie kryteria zakwalifikowane zostaną do drugiego etapu. Wnioski, które nie spełnią przynajmniej jednego z kryteriów zostaną odrzucone.

ETAP 2:

1. W etapie drugim przyznane zostaną punkty według kryteriów punktowych i na ich podstawie utworzone zostaną listy rankingowe dla poszczególnych gmin. (pkt. 1 -2 zgodnie z § 6 Kryteria wyboru grantobiorców, na podstawie oświadczeń we wniosku i weryfikowane przy opracowywaniu audytu , pkt. 3 na podstawie danych księgowych o zaległościach względem gminy i jednostek podległych).
2. Po zakończeniu oceny, listy opublikowane zostaną na stronach internetowych gmin z podaniem wniosków zakwalifikowanych do dofinansowania w ramach limitów. Pozostałe wnioski stanowiąc będą listę rezerwową z możliwością zakwalifikowania grantobiorców w przypadku rezygnacji osób zakwalifikowanych.
3. U zakwalifikowanych grantobiorców przeprowadzone będą uproszczone audyty energetyczne i zweryfikowane zostaną kryteria dostępne (8 – 12). Grantobiorcy, którzy nie spełnią tych kryteriów zostaną odrzuceni, a w ich miejsce zakwalifikowane zostaną osoby z listy rezerwowej , u których przeprowadzone zostaną audyty.
4. Z Grantobiorcami, którzy zostaną zakwalifikowani do projektu podpisana zostanie umowa o powierzenie grantu.
5. W przypadku nie wykorzystania całej kwoty przewidzianej w projekcie dopuszcza się ogłoszenie naboru uzupełniającego na tych samych warunkach.

Uwaga: Jeżeli udzielenie wsparcia na realizację grantu objęte będzie pomocą publiczną Grantobiorca powinien złożyć wniosek o udzielenie pomocy de minimis. Wniosek ten może być również zgłoszeniem lub wnioskiem o udzielenie grantu składanym w celu dokonania wyboru Grantobiorców przez Grantodawcę.

Dodatkowo, do wniosku o udzielenie pomocy (grantu), każdy Grantobiorca powinien dołączyć:

a) kopie wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis (lub oświadczenie o wielkości pomocy de minimis), jaką otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzednich lat podatkowych, lub - jeżeli nie otrzymał w w/w okresie pomocy de minimis - oświadczenie o nieotrzymaniu pomocy de minimis w tym okresie;

b) formularz informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis; Grantodawca dokonuje oceny przedłożonych wniosków o udzielenie grantu / pomocy de minimis, a w sytuacji gdy pomoc będzie miała ten charakter wystawi Grantobiorcy zaświadczenie o uzyskaniu takiej pomocy. Dane te zostaną zapisane w bazie SUDOP.

3. Harmonogram realizacji – okres realizacji umowy o powierzenie realizacji grantu przez Grantobiorcę 30 kwietnia 2019 r. – 31 października 2021 r. – muszą zostać spełnione wymagania z § 12 Minimalne parametry techniczne urządzeń.

§ 8. INFORMACJE O PRZEZNACZENIU GRANTÓW

1. Środki finansowe przyznanego grantu przeznaczone są na realizację zadań przez Grantobiorców zmierzających do osiągnięcia celów projektu.
2. Do oceny kwalifikowalności wydatków w ramach grantu mają zastosowanie Zalecenia IZ RPO WD 2014-2020 do realizacji projektów grantowych w ramach działania 3.3. Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym RPO WD 2014 – 2020.
3. Wydatki kwalifikowalne, niezbędne do realizacji celów projektu grantowego ponoszone przez Grantobiorców to:
  - a) Modernizacja systemów grzewczych obejmującą wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła: - instalację źródeł ciepła opartych o OZE (np. pomp ciepła)
- instalację kotłów spalających biomasę, lub ewentualnie paliwa gazowe (wymianie nie podlegają użytkowane kotły gazowe i olejowe, nie dopuszcza się też wymiany użytkowanych kotłów innych niż gazowe i olejowe na kotły węglowe i olejowe).
  - b) Wymianie źródła ciepła mogą towarzyszyć uzasadnione modernizacje systemu grzewczego pozostające w związku przyczynowo - skutkowym ze zmianą źródła ciepła, np. wymiana wysokotemperaturowej instalacji ogrzewania na niskotemperaturową.
  - c) Dopuszcza się również zastosowanie ogrzewania elektrycznego (kable / maty grzejne, kotły elektryczne, piece akumulacyjne itp.), pod warunkiem, że będzie ono zasilane z OZE.
  - d) Mikroinstalacja o odpowiedniej mocy może zostać zrealizowana w ramach projektu (można również wykorzystać już istniejącą instalację). Wsparcie może dotyczyć również systemów monitoringu i zarządzania energią (termostaty, czujniki temperatury, pogodowe, obecności, sterowniki, automatyczne układy regulacji, aplikacje komputerowe, gotowe systemy, urządzenia pomiarowe itp.) mające na celu zmniejszenie zużycia energii poprzez dostosowanie mocy urządzeń do chwilowego zapotrzebowania.

Wymiana źródła ciepła jest elementem obowiązkowym.

Wszystkie urządzenia do ogrzewania muszą charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Wszystkie kotły wymienione w ramach projektu będą wyposażone w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nie będą posiadały rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie. Kryterium jest spełnione, jeśli kocioł spełnia ww. warunki. Na etapie składania wniosku wymagane jest złożenie oświadczenia o zapewnieniu spełnienia powyższego wymogu w czasie realizacji projektu.

Inwestycje mogą być uzupełnione poprzez instalacje OZE (np. na potrzeby pozyskiwania ciepłej wody użytkowej lub produkcji energii elektrycznej, np. fotowoltaiki).

W przypadku instalacji do produkcji energii elektrycznej, np. fotowoltaicznej czy wykorzystującej siłę wiatru, dopuszcza się mikroinstalacje, których moc powinna być obliczona na zaspokojenie zapotrzebowania na energię elektryczną w budynku, w którym modernizowane jest źródło ciepła na podstawie średniorocznego zużycia za poprzedni rok i uwzględniającego oszczędności uzyskane w wyniku realizacji projektu.

Dopuszcza się oddawanie („akumulację”) do sieci energetycznej okresowych nadwyżek. W przypadku montażu ogrzewania elektrycznego można uwzględnić dodatkowe zapotrzebowanie podczas wyliczania mocy instalacji. Instalacje OZE są fakultatywne.

4. Wartość przekazanych środków zależna będzie od kwoty wnioskowanej.
5. Grantodawca nie określa minimalnej wartości kwoty wnioskowanej, ale określa minimalne parametry techniczne mikroinstalacji OZE (§ 12. Minimalne parametry techniczne mikroinstalacji).
6. Moc urządzeń zastosowanych w instalacjach wynikać będzie z audytów energetycznych.
7. W przypadku podatku VAT kwalifikowanego, powyższe kwoty są wartością brutto.
8. Maksymalny poziom dofinansowania – 85% poniesionych kosztów, lecz nie więcej niż 15 000 zł do instalacji gazowych i kotłów na biomasę i do 35 000 zł na pozostałe typy instalacji.

§ 9. KATALOG WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH

Katalog wydatków kwalifikowalnych w powierzonych grantach (tj. wydatków ponoszonych przez Grantobiorcę) niezbędnych do celów realizacji projektu grantowego, które powinny być ujęte w umowach o powierzenie grantu zawieranych pomiędzy Grantodawcą a Grantobiorcą:

- wydatki związane z wymianą wysokoemisyjnego źródła ciepła czyli demontażem dotychczasowego pieca / kotła, montażem nowego kotła / pieca / źródła ciepła opartego o OZE / ogrzewania elektrycznego / podłączenia do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, budową lub modernizacją instalacji centralnego ogrzewania, budową / modernizacją systemu pozyskiwania Ciepłej Wody Użytkowej, modernizacją kotłowni, instalacją systemu zarządzania energią (urządzenia, oprogramowanie);
- wydatki dot. instalacji OZE na cele nie związane z ogrzewaniem, np. na cele pozyskiwania CWU albo mikroinstalacji¹ do produkcji prądu, np. fotowoltaicznej albo wiatrowej (ale tylko o mocy zainstalowanej odpowiadającej zapotrzebowaniu budynku określone na podstawie zużycia prądu w latach ubiegłych, chyba że mikroinstalacja posłuży zaspokojeniu zwiększonych potrzeb wynikających z zastosowania ogrzewania elektrycznego;
- wydatki związane z ułatwieniem dostępu do obsługi urzędzeń przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące w domach jednorodzinnych lub mieszkaniach, w których dokonywana jest modernizacja źródła ciepła – w kwocie nie przekraczającej połowy wartości grantu
- wydatki związane ze sporządzeniem audytu energetycznego / uproszczonego audytu energetycznego wg metodologii udostępnionej przez IOK sporządzonego (zaktualizowanego) nie wcześniej niż na dwa lata przed rokiem ogłoszenia konkursu.

---

¹ zgodnie z definicją ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii

§ 10. INFORMACJE O TRYBIE WYPŁACANIA GRANTÓW, W TYM ZAKRES WYMAGANEJ DOKUMENTACJI OD GRANTOBIORCY ORAZ JEJ WERYFIKACJA

1. Po zakwalifikowaniu się Grantobiorcy do otrzymania grantu, Grantodawca zleca wybranemu przez siebie wykonawcy opracowanie uproszczonego audytu energetycznego. Po spełnieniu wymogu redukcji CO₂ o min 30% w odniesieniu do planowej modernizacji, i weryfikacji warunków dostępowych potwierdzonych audytem energetycznym, Grantobiorca podpisuje z Grantodawcą umowę określającą warunki realizacji zadania i wypłaty grantu.
2. Rodzaj dokumentów, jakie Grantobiorca powinien przedłożyć, celem zawarcia i rozliczenia umowy o powierzenie grantu:
  - 2.1. **Wniosek o rozliczenie grantu** (Zał. Nr 2 do Umowy)
  - 2.2. **Dowód księgowy** – potwierdzający wykonanie usług/robót/dostawę towaru (faktura, rachunek) na rzecz Grantobiorcy wraz z adnotacją (naniesioną w formie pieczęci lub odręcznie) świadcząca o otrzymaniu przez Grantobiorcę dofinansowania – oryginał.
Grantodawca przed przekazaniem grantu na pierwszej stronie oryginału dowodu księgowego Grantobiorcy naniesie (w widocznym miejscu) adnotację świadcząca o otrzymaniu przez Grantobiorcę dofinansowania: „Dofinansowano z EFRR w ramach Działania 3.3 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 Projekt „ Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne w budynkach mieszkalnych na obszarze Doliny Baryczy ”
  - 2.3. **Dowód zapłaty** dowodu księgowego (potwierdzenie przelewu, wyciąg bankowy -
Dowód zapłaty nie jest wymagany w przypadku, gdy na dowodzie księgowym widnieje adnotacja świadcząca o tym, że zapłata została uiszczona gotówką (wskazanie gotówki jako sposobu zapłaty nie jest jednoznaczne z uregulowaniem należności z faktury. Na fakturze musi się znaleźć określenie typu „Zapłacono” wraz z określeniem wartości lub „do zapłaty 0,00 zł”. Dopuszcza się także umieszczenie przez sprzedawcę w momencie uiszczenia zapłaty pieczęci „Zapłacono gotówką”).
Uwaga - przepisy prawa krajowego (art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej) regulują próg kwotowy do którego można dokonywać transakcji w gotówce- tj. do piętnastu tysięcy złotych (jeżeli dana transakcja opłacana jest w kilku transzach/ratach – kwotę progową należy odnosić do łącznej ilości dokonanych płatności, a nie do jednej transzy/raty)
  - 2.4. Protokół poświadczający odbiór robót/usług wystawiony przez certyfikowanego instalatora OZE
  - 2.5. Dokument taki jak np. protokół zezłomowania lub wizję lokalną potwierdzającą na piśmie wykonanie obowiązku likwidacji dotychczasowego źródła ciepła (nie dopuszcza się oświadczeń Grantobiorcy)
  - 2.6. Protokół montażu/podłączenia zakupionych urządzeń, potwierdzony przez inspektora nadzoru wskazanego przez Grantodawcę.
  - 2.7. Dokumenty w zakresie wyboru wykonawcy – (należy bezpośrednio skierować zapytania ofertowe dotyczące realizowanego wydatku do potencjalnych wykonawców, lub przeprowadzić badania rynku poprzez analizę stron www lub drogą telefoniczną w celu pozyskania porównania i wyboru najkorzystniejszej oferty rynkowej – należy udokumentować przeprowadzoną procedurę poprzez zgromadzenie i archiwizację stosownej dokumentacji (np. zapytań ofertowych, pisemnych ofert, zrzutów ekranowych, sporządzonego pisemnego oświadczenia dotyczącego przeprowadzonego rozeznania rynku).
  - 2.8. Wydruk e-maila otrzymanego od eksperta potwierdzający spełnienie wymagań projektu w zakresie parametrów technicznych zainstalowanych urządzeń oraz akredytacji do uruchomienia.
  - 2.9. Zgłoszenie na podłączenie do sieci do operatora – dotyczy wyłącznie instalacji fotowoltaicznych
  - 2.10. Protokół podłączenia licznika dwukierunkowego - dotyczy wyłącznie instalacji fotowoltaicznych
  - 2.11. Umowy zawartej pomiędzy Grantobiorcą a wykonawcą wraz z ewentualnymi aneksami.
  - 2.12. Zdjęcie instalacji przed i po realizacji projektu
3. Oryginały oświadczeń (Zał. Nr 1 do Umowy) podpisanych przez Grantobiorcę w zakresie:
  - 3.1. poniesienia wydatków w sposób oszczędny, tzn. niezawyżony w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych i spełniający wymogi uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów
  - 3.2. braku wystąpienia podwójnego dofinansowania wydatków
  - 3.3. prawnej możliwości odzyskania podatku VAT –dotyczy tych Grantobiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą na którą ma wpływ udzielone wsparcie
  - 3.4. wysokości dotychczas udzielonej pomocy de minimis
  - 3.5. prawa własności do lokalu/nieruchomości.

4. Grantodawca przed przekazaniem środków do Grantobiorcy, w czasie do 30 dni, zweryfikuje przedłożone przez Grantobiorcę dokumenty pod kątem sprawdzenia:
  - czy produkty i usługi, które zostaną objęte wsparciem zostały dostarczone Grantobiorcy,
  - czy wydatki całkowite zostały poniesione przez Grantobiorcę,
  - czy spełniają one wymogi stawiane przez obowiązujące przepisy prawa, wymagania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 i warunki wsparcia.
5. Nie dopuszcza się przekazywania Grantobiorcy środków pochodzących z otrzymanych przez Grantodawcę płatności zaliczkowych, przed potwierdzeniem przez Grantodawcę, że Grantobiorca poniósł w sposób prawidłowy wydatki, do których był zobligowany.
6. Po dokonaniu przez Grantodawcę weryfikacji wniosku i poświadczeniu wysokości wydatków kwalifikowalnych w nim ujętych, nastąpi przekazanie Grantobiorcy refundacji.
7. Przekazanie grantu w wysokości udziału w wydatkach kwalifikowalnych, nastąpi na rachunek Grantobiorcy w terminie do 14 dni roboczych od zatwierdzenia przez Grantodawcę wniosku z wymaganymi załącznikami przez Grantobiorcę.

§ 11. SPOSÓB REALIZACJI ZAMÓWIENÍ PRZY ZAKUPIE DOSTAW, USŁUG

1. Grantobiorca zobowiązany jest do wykazania (w stosunku do Grantodawcy), iż dokonane wydatki kwalifikowane zostały przez niego poniesione w sposób oszczędny, tzn. niezawyżony w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych i spełniający wymogi uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.
2. Grantobiorca zobowiązany jest do bezpośredniego skierowania zapytania ofertowego dotyczącego realizowanego wydatku do potencjalnych wykonawców, przeprowadzenia badania rynku poprzez analizę stron www lub drogą telefoniczną w celu pozyskania porównania i wyboru najkorzystniejszej oferty rynkowej.
3. Grantobiorca zobowiązany jest do udokumentowania przeprowadzonej procedury poprzez zgromadzenie i archiwizację stosownej dokumentacji (np. zapytań ofertowych, pisemnych ofert, zrzutów ekranowych, sporządzonego pisemnego oświadczenia dotyczącego przeprowadzonego rozeznania rynku).

§ 12. MINIMALNE PARAMETRY TECHNICZNE URZĄDZEŃ

1. POMPY CIEPŁA POWIETRZE-WODA

- min zakres pracy w trybie grzania – 25°C
- max temperatura obiegowa nie mniej niż 60°C
- klasa efektywności energetycznej A+
- współczynnik COP zgodnie z normą EN 14511 nie mniej niż 2,4 dla temperatury -7°C /35°C

Wymogi dla instalatorów :

- Posiadanie certyfikatu autoryzowanego instalatora wydanego przez producenta lub generalnego przedstawiciela w Polsce.
- Udokumentowane doświadczenie w zainstalowaniu tych urządzeń w ciągu 24 miesięcy.
- gwarancja na całość instalacji min 60 m-cy

2. POMPY CIEPŁA POWIETRZE – POWIETRZE

- min zakres pracy w trybie grzania – 25 °C
- klasa efektywności energetycznej A+
- współczynnik SCOP dla strefy umiarkowanej nie mniej niż 4

Wymogi dla instalatorów :

- Posiadanie certyfikatu autoryzowanego instalatora wydanego przez producenta lub generalnego przedstawiciela w Polsce.
- Udokumentowane doświadczenie w zainstalowaniu tych urządzeń w ciągu 24 miesięcy.
- gwarancja na całość instalacji min 60 m-cy

3. INSTALACJE FOTOWOLTAICZNE

Panele fotowoltaiczne:

- moduły monokrystaliczne
- minimalna moc modułów 320 Wp
- tolerancja mocy: wyłącznie dodatnia
- sprawność minimalna modułów 18,5 %
- wymagane certyfikaty :
  - Odporność na nacisk min 5400 Pa
  - Odporność na ssanie wiatru min 5400 Pa
  - Odporność na sól według normy 61701
  - Odporność na amoniak zgodnie z normą 62716
- gniazdo przyłączeniowe o klasie minimum IP 67
- zastosowanie szkła hartowanego z warstwą antyrefleksyjną o przepuszcz. światła min 90%
- gwarancja produktowa producenta min 10 lat
- gwarancja liniowego spadku mocy: 1 rok 97% mocy max , 25 lat 80% mocy max

Inwertery :

- sprawność europejska min 97,5 %
- wyświetlacz graficzny
- moduł komunikacji Wi-Fi
- inwerter beztransformatorowy
- klasa min IP 65
- zakres pracy temperatury otoczenia od -25 °C do 60 °C
- gwarancja producenta min 10 lat

Wymogi dla instalatorów :

- Posiadanie certyfikatu autoryzowanego instalatora wydanego przez producenta lub generalnego przedstawiciela w Polsce.
- Udokumentowane doświadczenie w zainstalowaniu tych urządzeń w ciągu ostatnich 24 miesięcy.
- gwarancja na całość instalacji min 60 m-cy

4. KOTŁY NA BIOMASĘ

- Kotły o klasie czystości emisji co najmniej 5. Wymagania określa norma PN-EN 303-5:2012.
- Urządzenia muszą charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.
- Kocioł będzie wyposażony w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących)
- Kocioł nie będą posiadały rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie.
- Palnik przystosowany do spalania tylko biomasy.
- gwarancja na całość instalacji min 60 m-cy

Wymogi dla instalatorów :

- Posiadanie certyfikatu autoryzowanego instalatora wydanego przez producenta lub generalnego przedstawiciela w Polsce.
- Udokumentowane doświadczenie w zainstalowaniu tych urządzeń w ciągu ostatnich 24 miesięcy.
- gwarancja na całość instalacji min 60 m-cy

5. KOTŁY GAZOWE

- Zastosowanie wyłącznie kotłów kondensacyjnych
- Urządzenia muszą charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

Wymogi dla instalatorów :

- Posiadanie certyfikatu autoryzowanego instalatora wydanego przez producenta lub generalnego przedstawiciela w Polsce.
- Udokumentowane doświadczenie w zainstalowaniu tych urządzeń w ciągu ostatnich 24 miesięcy.
- gwarancja na całość instalacji min 60 m-cy

§ 13. INFORMACJE O WYMOGACH W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA GRANTÓW

1. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy o powierzenie grantu odbędzie się poprzez:
  - 1.1. Wprowadzenie w umowie o powierzenie grantu zapisów dotyczących zobowiązania do zwrotu grantu w przypadku wykorzystania go niezgodnie z celami projektu. Wprowadzona zostanie informacja o terminie zwrotu grantu – 14 dni od daty otrzymania wezwania do zwrotu grantu lub jego części oraz o rachunku bankowym na który zwrot zostanie dokonany.
  - 1.2. Wprowadzenie w umowie o powierzenie grantu zapisów dotyczących obowiązku poddania się monitoringowi i kontroli grantów wg zasad opisanych w §14 niniejszej procedury.
  - 1.3. Inne dopuszczalne prawem zabezpieczenia grantu np.: dobrowolne poddanie się egzekucji.

§ 14. ZASADY DOTYCZĄCE ODZYSKIWANIA GRANTÓW W PRZYPADKU ICH WYKORZYSTANIA NIEZGODNIE Z CELAMI PROJEKTU GRANTOWEGO

1. Zabezpieczenie grantów stanowią zapisy umowy o powierzenie grantu dotyczące zobowiązania Grantobiorcy do zwrotu środków w przypadku niewywiązywania się z realizacji umowy. Nie wywiązywanie się Grantobiorcy z realizacji umowy (a w szczególności wykorzystanie środków niezgodnie z celami projektu), stanowi podstawę do rozwiązania w trybie natychmiastowym umowy o powierzenie grantu.
2. W przypadku uznania za konieczny zwrot grantu lub jego części nastąpi na pisemne wezwanie Grantodawcy w terminie 14 dni kalendarzowych na wskazany przez niego rachunek bankowy.
3. Zobowiązanie do zwrotu grantu zawarte będzie w treści umowy o powierzenie grantu o następującej treści:

"W przypadku rozwiązania umowy Grantobiorca zobowiązany jest do zwrotu całości otrzymanego grantu, w związku z realizacją niniejszej umowy. Gmina, w formie pisemnej, wzywa Grantobiorcę do zwrotu należności. Grantobiorca w terminie 14 dni od daty doręczenia mu wezwania, dokonuje zwrotu na rachunek bankowy wskazany w wezwaniu."

§ 15. ZASADY DOTYCZĄCE MONITOROWANIA I KONTROLI GRANTÓW

1. Grantodawca będzie prowadził monitoring i kontrolę powierzonych grantów między innymi poprzez system monitoringu będący przedmiotem projektu.
2. W umowie o powierzenie grantu znajdują się odpowiednie zapisy dotyczące poddania się przez Grantobiorcę czynnościom kontrolnym wykonywanym na potrzeby projektu przez Grantodawcę oraz inne instytucje do tego uprawnione.
3. Grantobiorca zobowiązany będzie do likwidacji dotychczasowego źródła ciepła, co będzie potwierdzone przez audytora sporządzającego audyt, lub udokumentowane zdjęciami potwierdzającymi jednoznacznie dotychczasowe użytkowanie wysokoemisyjnego źródła ciepła.
4. Grantodawca kontrolował będzie, czy w okresie trwałości projektu :
  - Grantobiorca użytkuje dofinansowane źródło energii jako podstawowe źródło ciepła w obiekcie
  - nie dokonano nieuprawnionych modyfikacji kotła umożliwiających spalanie odpadów lub paliw nie dopuszczonych w konkursie jak węgiel czy olej opałowy (np. dorobiony dodatkowy ruszt).
  - nie zostały wprowadzone przez Grantobiorcę zmian skutkujące naruszeniem zasady występowania pomocy de minimis.
5. Grantobiorcy umożliwiają pełny i niezakłócony dostęp do wszelkich informacji, rzeczy, materiałów, urządzeń, sprzętów, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany będzie grant lub zgromadzona będzie dokumentacja dotycząca realizowanego grantu, związanych z realizacją umowy o powierzenie grantu.
6. Planowane są następujące metody monitorowania i kontroli realizacji projektu:
  - kontakty z Grantobiorcami poprzez e-mail, telefon;
  - minimum jedna bezpośrednia wizyta w miejscu montażu mikroinstalacji. W przypadku bezpośrednich wizyt Grantobiorcy będą informowani telefonicznie lub poprzez e-mail przez Grantodawcę z wyprzedzeniem minimum 3 dni o terminie monitoringu bądź kontroli.

§ 16. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Procedura realizacji projektu grantowego stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie projektu i wymaga weryfikacji i zatwierdzenia przez Instytucję Organizującą Konkurs (IOK) – Dolnośląską Instytucję Pośredniczącą (DIP) na etapie oceny formalnej.
2. Dopuszcza się wprowadzenie zmian do niniejszej Procedury realizacji projektu grantowego, w przypadku konieczności wprowadzenia zmian wynikających z uwag DIP. Jeśli DIP wskaże konieczność zmian zapisów, korekcie mogą zostać poddane następujące dokumenty:
  - a) Procedura realizacji projektu grantowego
  - b) Umowa o powierzenie grantu
3. Grantodawca zobowiązuje się na bieżąco aktualizować treść Procedury realizacji projektu grantowego oraz udostępnić ją na stronach internetowej gmin.
4. Dopuszcza się możliwość składania wniosków o udzielenie grantu przez osoby, które zrealizowały inwestycję po dniu 30 kwietnia 2019 r. i spełniające wymagania Procedury realizacji projektu grantowego.

Załącznik:

- wzór umowy o powierzenie grantu